

دفترچه سؤالات مرحله اول

سی و دومین المپیاد ادبی

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۳۹۷	۱۰۰	۱۱۰ دقیقه

توضیحات مهم

۱. کد دفترچه‌ی سؤالات شما ۱ است. این کد را در محلّ مربوط روی پاسخ‌نامه با مداد پر کنید. در غیر این صورت پاسخ‌نامه‌ی شما تصحیح نخواهد شد. توجه داشته باشید کد دفترچه‌ی سؤالات شما که در زیر هر یک از صفحه‌های این دفترچه نوشته شده است، با کد اصلی که در همین صفحه است، یکی باشد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه‌ی برگه‌های دفترچه‌ی سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در بالای پاسخ‌نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه‌ی پاسخ‌نامه را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محلّ مربوط علامت بزنید. لطفاً خانهای مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- پاسخ درست به هر سؤال ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ نادرست به هر سؤال ۱ نمره منفی دارد.
- ۶- همراه داشتن هر گونه کتاب، جزوه، یادداشت و لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ‌تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلّب محسوب خواهد شد.
- ۷- آزمون مرحله‌ی دوم برای دانش‌آموزان پایه‌ی دهم، صرفاً جنبه‌ی آزمایشی و آمادگی دارد و شرکت‌کنندگان در دوره‌ی تابستانی از بین دانش‌آموزان پایه‌ی یازدهم انتخاب می‌شوند.
- ۸- داوطلبان نمی‌توانند دفترچه‌ی سؤالات را با خود ببرند. (دفترچه باید همراه پاسخ‌نامه تحویل داده شود).

۱- در کدام بیت وجه شبه نادرست است؟

- ۱) شقایق بر یکی پای ایستاده / چو بر شاخ زمرد جام باده (سرخی بر سبزی)
- ۲) لاله میان کشت درخشد همی ز دور / چون پنجه عروس به حنا شده خضیب (سرخی بر زردی)
- ۳) آن روشنی که چون به پیاله فروچکد / گویی عقیق سرخ به لؤلؤ فروچکد (سرخی بر سفیدی)
- ۴) زلف بر روی تو یا آنکه بر آتش دود است / ای بسا دیده کزین دود سرشک آلود است (سیاهی بر سرخی)

۲- معنای بیت در تمام گزینه‌ها درست است جز گزینه

- ۱) آب جیحون از نشاط روی دوست / خنگ ما را تا میان آید همی: از شوق دیدار دوست آب جیحون تا کمر اسب سفید ما بالا می‌آید.
- ۲) در جست‌وجوی تو دلم از پرده افتاد / ای در درون پرده جان از که جویمت: در راه جست‌وجوی تو رسوا شدم، ای آن که در درون جانم هستی تو را از که سراغ بگیرم؟
- ۳) الا ای خیمگی خیمه فروهل / که پیشاهنگ بیرون شد ز منزل: ای خیمگی، خیمه را پایین بیاور و جمع کن که پیشرو قافله به راه افتاده است.
- ۴) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو آسمان سپر: ای که جهان از بزرگواری‌های تو خبر دارد و آسمان در برابر سیاست تو از خود دفاع می‌کند.

۳- با کاستن یک هجا از پایان کدام بیت وزنی بسیار رایج به دست می‌آید؟

- ۱) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار / وقت شادی بادبانی گاه انده لنگری
- ۲) ای باغ جان که به ز لب نوبری ندارم / یاد لب خورم که سر دیگری ندارم
- ۳) شبی تاری چو بی‌ساحل دما پر قیر دریایی / فلک چون پر ز نسرین برگ نیل‌اندوه صحرائی
- ۴) گر مستمند و با دل غمگینم / خیره مکن ملامت چندینم

۴- در کدام گزینه متمم اجباری وجود ندارد؟

- ۱) این نوبت از کسان به شما ناکسان رسید / نوبت ز ناکسان شما نیز بگذرد
- ۲) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد
- ۳) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد
- ۴) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد / هم رونق زمان شما نیز بگذرد

محاسبات و نکته‌های مهم

۵- هر یک از متن‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام دوره تاریخی است؟

الف) سپاس باد یزدان دانا و توانا را کی آفریدگار جهانست و داندند آشکار و نهانست و راننده چرخ و زمانست و دارنده جانورانست و آورنده بهار و خزانست.

ب) نامه خود را به استعارت و امثال و آیات قرآن و اخبار رسول آراسته دار و اگر نامه پارسی بود پارسی مطلق منبیس که ناخوش بود خاصه پارسی دری که نه معروف بود آن خود نباید نبشت.

پ) در چنین زمانی که قحط سال مرّوت و فتوت باشد و روز بازار ضلالت و جهالت اختیار ممتحن و خوار و اشرار ممکن و در کار. کریم فاضل تافته دام محنت و لثیم جاهل یافته کام نعمت. هر آزادی بی زادی و هر رادی مردودی و هر نسیمی بی نصیبی.

ت) در این هنگام سعادت فرجام دارالسلطنه اصفهان به یمن مقدم شهریار گیتی ستان غیرت افزای جنان بود و همه روزه در باغات و بساتین آن خطه فردوس نشان به عیش و شادکامی گذرانیده به عون الهی اسباب فیروزی و اقبال بر وجه اتم و اکمل آماده از هیچ طرفی امری که موجب اکراه خاطر اولیای دولت قاهره بوده باشند واقع نبود.

(۱) سده‌های ۵ و ۴ و ۱۱ و ۷ (۲) سده‌های ۵ و ۷ و ۱۱

(۳) سده‌های ۴ و ۷ و ۸ و ۱۱ (۴) سده‌های ۴ و ۷ و ۷ و ۸

۶- در کدام گزینه استعاره مصرحه به کار رفته است؟

(۱) گویند سنگ لعل شود در مقام صبر / آری شود ولیک به خون جگر شود

(۲) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت / چشم دریده ادب نگاه ندارد

(۳) نه هر درخت تحمل کند جفای خزان / غلام همت سرورم که این قدم دارد

(۴) چه ناله‌ها که رسید از دلم به خرمن ماه / چو یاد عارض آن ماه خرگهی آورد

۷- در کدام عبارت واژه‌ای که امروز تغییر معنایی یافته، دیده نمی‌شود؟

(۱) مثال داد تا هزار هزار درم به مستحقان و درویشان دهند شکر این را.

(۲) حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است.

(۳) و راه یافتم تا سعادت دیدار همایون امیر مسعود دیگر باره یافتم.

(۴) ناوی ده بیاوردند. یکی بزرگ‌تر، از جهت نشست او و جامه‌ها افکندند و شراعی بر وی کشیدند.

محاسبات و نکته‌های مهم

۸- در کدام گزینه واژه وندی دیده نمی‌شود؟

- ۱) خسرو هم با آن که خودرو و خودسر بود، اندرز مادر بزرگ ناتوان را به گوش اطاعت شنید.
- ۲) سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آن قدر خود را خم کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه من برسد.
- ۳) فک زیرین را پیمود و آخره ماند. پس بالا رفت. چشم را نشاند. دو گوش را بالا برد.
- ۴) در خانه هم پای سفره ناهار یا شام که بلند می‌شدم، چشمم نمی‌دید. پایم به لیوان آب یا بشقاب یا کوزه آب می‌خورد.

۹- در کدام گزینه فعلی که بر آغاز امری دلالت کند، نیامده است؟

- ۱) سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم و می‌خواستیم که در گرمابه شویم.
- ۲) بر سیبل تَلَطَّف جوابش باز داد و آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربه و سفاهت نهاد.
- ۳) آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده، نشست و دریدن گرفت.
- ۴) صیاد شادمان گشت و گرازان به تگ ایستاد تا ایشان را به ضبط آرد.

۱۰- کدام یک از آیه‌های زیر با متن مورد نظر ارتباط معنایی ندارد؟

«قصه حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت. نبینی که یوسف را از روی نیکو بند و زندان آمد و از خوی نیکو امر و فرمان آمد؟ سیرتش نیکوترین سیرت‌ها بود، از بهر آن که در مقابله جفا وفا کرد و در مقابله لثیمی کریمی کرد.»

- ۱) وَ قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ (۲) نَحْنُ نُقْضُ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَضِصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ
- ۲) أَفَتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سَوَانَ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ (۳)
- ۳) قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونِي إِلَيْهِ (۴)

۱۱- ساختار وزنی (چینش افاعیل) کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) خوشا نبیذ غارجی با دوستان یک‌دله / گیتی به آرام اندرون مجلس به بانگ و مشغله
- ۲) نرسد ناله سعدی به کسی در همه عالم / که نه تصدیق کند کز سر دردی است فغانش
- ۳) تکیه کن بر شانهم ای شاخه نیلوفرینم / تا غم بی تکیه‌گاهی را به چشمانت نبینم
- ۴) چرا ز روی لطافت بدین غریب نسازی / که بس غریب نباشد ز مه غریب‌نوازی

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۲- در کدام بیت وجه شبه در دو معنای متفاوت به کار نرفته است؟

- ۱) ای که بر من می کشی خط و نمی خوانی مرا / بر مثال نامه بر خود چند پیچانی مرا؟
- ۲) حلقه زن خانه به دوش توایم / چون در تو حلقه به گوش توایم
- ۳) نمی کنی ای گل یک دم یادم / که همچو اشک از چشمت افتادم
- ۴) بیار آن می که پنداری روان یاقوت نابستی / و یا چون برکشیده تیغ پیش آفتابستی

۱۳- بخش مشخص شده در کدام گزینه به درستی ترجمه شده است؟

- ۱) السعيد من سعد في بطن امه و الشقی من شقی في بطن امه: ستمکاره
- ۲) أن يقتلوا و يصلبوا او تقطع ایدهم و ارجلهم من خلاف او يُنْفوا من الارض: تبعید شوند
- ۳) و الله هادی الى سواء السبیل: راه متفاوتن
- ۴) اركبوا البحر مرة و انظروا في آثار عظمة الله جل جلاله: [اگرچه] به سختی

۱۴- با توجه به عبارت «إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا» کدام گزینه درست است؟

- ۱) معنای آن این است: «چون بر امری لغو بگذرند، کریمانه بگذرند.»
- ۲) «إِذَا» ظرف مکانی است و معنای شرط دارد.
- ۳) «کراماً» تمیز است و منصوب.
- ۴) «مَرُّوا» فعل مضارع و فاعل آن محذوف است.

۱۵- در کدام گزینه مصراع اول نادرست ترجمه شده است؟

- ۱) إني لمُسْتَتْرٌ من عین جیرانی / والله يعلم إسراری و إعلانی: من از چشم زیبارویان پوشیده‌ام.
- ۲) بِئْسَ المَطَاعُ حِينَ الذُّلِّ يَكْسِبُهَا / القدر منتصب و القدر مخفوض: چه بد است خوردنی‌ها آنگاه که خواری آن‌ها را به دست می‌آورد.
- ۳) يا لَيْتَ قَبْلَ مَنِّي يَوْمًا أَوْزُ بُنْيَتِي / نهر ثلاثم رکتی و أَظْلُ أَمَلًا قَرِيبِي: کاش به آرزویم برس، روزی پیش از آنکه بمیرم.
- ۴) سَمِعِي الى حُسْنِ الأغانی / من ذالذی جَسَّ المثنی: گوشم به خوشی آوازه‌است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۶- در کدام گزینه هر مصراع استقلال معنایی دارد؟

- ۱) بر تست پاس خاطر بیچارگان و شکر / بر ما و بر خدای جهان آفرین جزا
- ۲) تو بر سر قدر خویشتن باش و وقار / بازی و ظرافت به ندیمان بگذار
- ۳) امید هست که روی ملال درنکشد / از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است
- ۴) کان که جنگ آرد به خون خویش بازی می کند / روز میدان وان که بگریزد به خون لشکری

۱۷- کاربرد «زینهار / زینهار» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) نکند دوست زینهار از دوست / دل نهادم بر آنچه خاطر اوست
- ۲) چنین اتفاق نادر افتد و بر نادر حکم نتوان کرد. زینهار تا بدین طمع دگرباره گرد ولع نگردي.
- ۳) یک دم که دوست فتنه خفته است زینهار / بیدار باش تا نرود عمر بر فسوس
- ۴) سنگی به چند سال شود لعل پاره‌ای / زینهار تا به یک نفسش نشکنی به سنگ

۱۸- در کدام گزینه به ویژگی متفاوتی درباره گدا اشاره شده است؟

- ۱) گر گدا پیشرو لشکر اسلام بود / کافر از بیم توقع برود تا در چین
- ۲) محال عقل است که اگر ریگ بیابان در شود چشم گدایان پر شود.
- ۳) حاتم طایی که بیابان نشین بود اگر شهری بودی از جوش گدایان بیچاره شدی و جامه بر او پاره کردندی.
- ۴) گدایی که بر شیر نر زین نهد / ابوزید را اسب و فرزین نهد

۱۹- واژه مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) عابدی در سبیل، منکر حال درویشان و بی خیر از درد ایشان.
- ۲) ملک را هم در آن شب آگهی دادند که در ملک تو چنین منکری حادث شده است.
- ۳) نماند از سایر معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.
- ۴) خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۰- مضمون کدام گزینه با این بند «دو چیز محال عقل است: خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم» مرتبط نیست؟

- ۱) ای طالب روزی بنشین که بخوری و ای مطلوب اجل مرو که جان نبری.
- ۲) به نانهاده دست نرسد و نهاده هر کجا که هست برسد.
- ۳) صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل بر خشک نمیرد.
- ۴) روده تنگ به یک نان تهی پر گردد / نعمت روی زمین پر نکند دیده تنگ

۲۱- کدام یک از ابیات زیر از مضمون «بوریا باف اگر چه بافنده ست / نبرندش به کارگاه حریر» دورتر است؟

- ۱) به قدر شغل خود باید زدن لاف / که زردوزی نداند بوریا باف
- ۲) به هنر کوش که دیبای هنر / هیچ بافنده به بازار نداشت
- ۳) حدیث مدعیان و خیال همکاران / همان حکایت زردوز و بوریا باف است
- ۴) که کرد بهین کار جز بهین کس؟ / حلاج نبافد هگرز دیبا

۲۲- کدام گزینه به مفهوم کلی حکایت «طوطی ای با زاغ در قفس کردند ...» نزدیک تر است؟

- ۱) تو را که این همه بلبل نوای عشق زند / چه التفات بود بر ادای منکر زاغ
- ۲) قیاس کن که چه حالم بود در این ساعت / که در طویله نامردمم بیاید ساخت
- ۳) غذای زاغ سازیدی ز سرگینی و مرداری / چه داند زاغ کان طوطی چه دارد در شکرخایی
- ۴) در قفس طلبد هر کجا گرفتاریست / من از کمند تو تا زنده ام نخواهم جست

۲۳- همه گزینه ها خواننده را به اندیشه مطرح در عبارت «بر ظاهرش عیب نمی بینم و در باطنش غیب نمی دانم» دعوت می کند جز
گزینه ...

- ۱) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست / در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
- ۲) ور ندانی که در نهانش چیست / محتسب را درون خانه چه کار
- ۳) هر که را جامه پارسا بینی / پارسا دان و نیک مرد انگار
- ۴) چو ظاهر به عفت بیاراستم / تصرف مکن در کژ و راستم

محاسبات و نکته های مهم

۲۴- معنای «اندیشناک» در عبارت «از دشمن صعب اندیشناکم» در تمام گزینه‌ها آمده است جز گزینه ...

(۱) شب دراز من اندیشناک در غم آنک / مگر خدای شبم را نیافریده سحر

(۲) رهی کو بود دور از اندیشه پاک / به از راه نزدیک اندیشناک

(۳) پیرمرد جهان دیده گفت: «ای یاران! من از این بدرقه شما اندیشناکم.»

(۴) شد اندیشناک از پی کار او / که با اژدها دید پیکار او

۲۵- در کدام گزینه واژه یا عبارتی هم‌معنی با کلمات مشخص شده در عبارت «اگر هنرمند از دولت بیفتد، غم نباشد که هنر در

نفس خود دولت است؛ هر کجا که رود قدر بیند و بر صدر نشیند و بی‌هنر لقمه چیند و سختی بیند» نیامده است؟

(۱) نه هر کس سزاوار باشد به صدر / کرامت به جاه است و منزل به قدر

(۲) روز هجرانت بدانستم قدر شب وصل / عجب ار قدر نبود آن شب و نادان بودم

(۳) من در نفس خود این قدرت و سرعت می‌شناسم که در خدمت درویشان یار شاطر باشم نه بار خاطر.

(۴) به حکم ضرورت سخن گفتیم در فصل ربیع که صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده.

۲۶- واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه هم‌معناست؟

(۱) باد خزان را بر ورق او دست تطاول نباشد- گذار کن چو صبا بر بنفشه‌زار و ببین/ که از تطاول زلفت چه بی‌قراراند

(۲) رقعه منشآتش که چون کاغذ زر می‌برند- تو دانی که فرزین این رقعه‌ای/ نصیحتگر شاه این بقعه‌ای

(۳) کلمه‌ای چند به طریق اختصار از نوادر و حکایات و سیر ملوک ماضی درج کردیم- از پای تشنه چه سیر آید و از دست گرسنه چه خیر؟

(۴) با کاروان حجاز از کوفه به در آمد و همراه ما شد. نظر کردم و معلومی نداشت- در علم محاسبت چنانکه معلومست چیزی دانم و اگر به جاه شما جهتی معین شود ... بقیت عمر از عهده شکر آن به در نتوانم آمد.

۲۷- در کدام گزینه کاربرد حرف «و» متفاوت است؟

(۱) سخن را سرست ای خردمند و بن / میاور سخن در میان سخن

(۲) دین ورز و معرفت که سخندان سجع‌گوی / بر در سلاح دارد و کس در حصار نیست

(۳) او در من و من در او فتاده / خلق از پی ما دوان و خندان

(۴) وقتی به لطف گوی و مدارا و مردمی / باشد که در کمند قبول آوری دلی

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۸- همه گزینه‌ها از لحاظ منطقی می‌توانند در ادامه عبارت زیر باشند جز گزینه

«خدمت مهتری که به غایت دولت رسیده باشد مجوی ...»

- (۱) [چنانکه] فواره چون بلند شود سرنگون شود.
(۲) [که] برگ نیل تا پوسیده نشود نیل نشود.
(۳) چون به فرود آمدن نزدیک بود.
(۴) و آخر همه تمام‌ها نقصان شناس.

۲۹- براساس متن زیر مصالحه میان سامانیان و بوعلی سیمجور شامل کدام گزینه نمی‌شود؟

«بوعلی سیمجور که به نیشابور بود، گفتی که من اسفهل‌سار و امیر خوراسانم ولکن به درگاه نرفتی و آخر عهد سامانیان بود و چندان قوت نداشتند که بوعلی را به دست آوردندی به عنف، پس با او به اضطرار به خطبه و سکه و هدیه راضی شدندی.»

- (۱) ذکر نام سامانیان در مراسم نماز روز آدینه
(۲) پرداخت خراج
(۳) پیشکش فرستادن
(۴) ضرب سکه به نام سامانیان

۳۰- کاربرد مشابه حرف مشخص شده متن زیر، در همه گزینه‌ها دیده می‌شود جز گزینه

«سخن جز بر مراد خداوند مگوی و با وی لجاج مکن که هر که با خداوند خویش لجاج کند پیش از اجل بمیرد که با درفش مشت زدن احمقی بود.»

- (۱) چیزی که تو دانی و دیگران را به شرح آن حاجت آید مگوی که شعر از بهر مردمان گویند.
(۲) همی‌گوی و همی‌زن تا آنکه که از آن میان غرض تو حاصل شود که مطربان را بزرگ‌ترین هنری صبوریت که با مستان کنند.
(۳) باید که نرد و شطرنج‌باز باشی ولکن نه چنانکه مقامر باشی که هر به طبع مقامر باشد ندیمی ملوک را نشاید.
(۴) سوگند خورد که این روز که مرا تحمیل همی‌داد و به راه گسیل همی کرد در میانه سخن ملک می‌رفت که خدای تعالی داند که من امیر شمس‌المعالی را دوست دارم.

۳۱- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی دارد؟

«اگر [پادشاه] ترا از خویشان ایمن دارد، آن روز نایمن باش.»

- (۱) خلاف از همه کس ناپسندیده است خاصه از پادشاه.
(۲) هر که با خداوند خویش لجاج کند، پیش از اجل بمیرد.
(۳) کسی بی‌اجل نمیرد و نمر دست.
(۴) از هر که فربه شوی، نزار گشتن هم از وی بود.

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۲- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی پر می کند؟

«چون فربهی که تابع مزاج است و چون لاغری که تابع مزاج است و چون سرخی گونه که تابع است و چون زردی که تابع است.»

- (۱) افزونی / ضعیفی / خون / صفرا
(۲) سردی / گرمی / خون / صفرا
(۳) گرمی / سردی / اعتدای / کاستی
(۴) بلغم / صفرا / خون / سودا

۳۳- در کدام گزینه بخش مشخص شده نادرست معنا شده است؟

- (۱) در مجلس که باشی پیش دستی مکن به یاد گرفتن و سیکی بزرگ خواستن و نبید کم کن تا سیم بحاصل کنی: به سلامتی کسی می گساردن
(۲) باید که اگر ندیم شاعر نباشد، در شعر بداند: درباره شعر اطلاعات داشته باشد.
(۳) زینهار که یک ساعت بی تکرار حساب نباشی که علم حساب علم وحشی است: فرآر است.
(۴) همه خود را مخواه که گفته اند من طلب الکل فاته الکل: تنها در پی منفعت خویش مباش.

۳۴- کدام گزینه متعلق به باب نام برده است؟

- (۱) نثر چون رعیت است و نظم چون پادشاه و آن چیز که رعیت را نشاید پادشاه را هم نشاید و غزی و ترانه تر و آبدار گوی. (آیین خنیاگری)
(۲) باید که به درزی و جامه شوی بی نیاز بود و بدین دو چیز برادران را خدمت کند و سفر دوست دارد. (آیین جوانمردی)
(۳) تکلف های نامه تازی خود معلوم است که چون باید کرد و اندر نامه تازی سجع هنرست و خوش آید. (آیین شاعری)
(۴) اگر زمین آن جوی خشک بود ... چون آب بدو فرو گذارند تا نخست تر و سیراب نگردد آب به کشت و پالیز نرساند. پس عامل بینوا چنان بود که آن جوی خشک، نخست برگ خویش سازد آنگه برگ تو. (آیین ندیمی)

۳۵- با توجه به متن سمک عیار کدام گزینه از وظایف اسفهمسالار شغال پیل زور است؟

- (۱) استقبال از مهمانان دربار (۲) تعلیم شاهزادگان (۳) برقراری نظم در شهر (۴) فرماندهی لشکر چین

۳۶- کدام گزینه به طالع بینی اشاره ای ندارد؟

- (۱) پهلوانان بیامدند و ترتیب راه کردند. به روزی اختیار خیمه بر در زدند.
(۲) در پیش قرص آفتاب آمد و ارتفاع ساعت گرفت.
(۳) می رانند تا بدان بالا رسیدند که گوشه بیابان بود. آفتاب در قطب فلک ایستاده بود. آن وادی همچون دوزخ دیدند.
(۴) ما زیج بردیم و دیدیم و از تأثیر فلک و احکام ستارگان شاهزاده را رنجی بخواهد رسیدن.

محاسبات و نکته های مهم

۳۷- گزینه نادرست را بیابید.

- (۱) «دختری چنین که تو نشان می‌دهی با خیمهٔ اطلس اگر تنها بودی کجا رفتی بدین زودی؟»: نهاد «می‌دهی» و فاعل «رفتگی» یکسان است.
- (۲) «به هر نوبتی که شاهزاده از شکار بازآمدی، پیش پدر بازرفتی»: فعل «بازرفتی» با فعل «رفتگی» در گزینه «الف» از نظر شخص یکسان است.
- (۳) «در شهر کاروان‌سرایبی بود و همهٔ بازرگانان معروف آنجا فرود آمدندی»: زمان فعل «آمدندی» با زمان افعال در گزینه «ب» یکسان است.
- (۴) «اگر کاری بودی که به مال جهان برآمدی یا به لشکر عالم از پیش توانستمی بردن»: عبارت «لشکر عالم» متعلق به جملهٔ پیرو است.

۳۸- واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه هم‌معنی هستند؟

- (۱) شاه بفرمود که شهر بیارایید و آیین و قبه ببندید. / و آیین او چنان بود که چون جنگی کردی سپاهی داشتی آراسته و ساخته.
- (۲) عنان خود را کشیده داشت و دایه را بریست و بر دوش گرفت و در باغ درآمد. / جماعت جوانمردان را دید نشسته و زنی در چوب کشیده.
- (۳) غلامی چند نخلی خرما که با وی کشتی باید گرفت. / اسب را بیاوردند ازین ابر شی تو سن هم چند پیلی در میان میدان بداشتند.
- (۴) ما سخن گوئیم الا راست نتوانیم گفتن که نام ما به جوانمردی رفته است. / ساقیان شراب درمی‌دادند تا شراب در طبع ایشان راست بایستاد.

۳۹- کدام گزینه گفتهٔ شخصیت متفاوتی است؟

- (۱) به من بر پس از مرگ نفرین بود / همان نام من نیز بی‌دین بود
- (۲) پس من تو زود آیی ای مهربان / تواز من مرنج و مرنجان روان
- (۳) ز تاج پدر بر سرم بد رسید / در گنج را جان من شد کلید
- (۴) بمیرم پدروارش اندر پذیر / همی هر چه گویم تو را یادگیر

۴۰- در کدام بیت منظور از واژه «عهد» با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) اسفندیار: اگر عهد شاهان نباشد درست/ نباید ز گشتاسپ منشور جست
- (۲) گشتاسپ: کسی کو ز عهد جهاندار گشت / به گرد در او نشاید گذشت
- (۳) اسفندیار: نه او در جهان نامداری نوست / بزرگست و با عهد کیخسروست
- (۴) رستم: بیارم برت عهد شاهان داد / ز کیخسرو آغاز تا کیقباد

۴۱- در کدام گزینه واژهٔ مشخص شده را باید با کسرهٔ اضافه خواند؟

- (۱) بدرد جگرگاه دیو سپید / ز شمشیر او گم کند راه شید
- (۲) بخندید بهمن پیاده ببود / بپرسیدش و گفت بهمن شنود
- (۳) مده از پی تاج سر را به باد / که با تاج شاهی ز مادر نژاد
- (۴) چنین گفت با او یل اسفندیار / که کاری گرفتیم دشخوار خوار

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۲- مخاطب کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) کنون مایه‌دار تو گشتاسپ است / نشست تو در زیر جاماسپ است
- ۲) در فرهی بر تو اکنون بیست / که بر تخت تو ناسزا برنشست
- ۳) همان روز کز بهر کاوس شاه / بدی پرده و سایه‌دار سپاه
- ۴) کزین پس که را برد خواهی به جنگ / که را داد خواهی به چنگ نهنگ

۴۳- در کدام گزینه فعل مشخص شده در معنای جنگیدن یا حمله کردن به کار نرفته است؟

- ۱) زواره بفرمود کاندر نهید / سران را ز خون بر سر افسر نهید
- ۲) بترسم که با او نیارم زدن / ندانم کزین پس چه شاید بدن
- ۳) بر آویخت با نامور مهنوش / دو رویه ز لشکر برآمد خروش
- ۴) چو از دور نوش‌آذر او را بدید / بزد دست و تیغ از میان برکشید

۴۴- کدام بیت درست نقل نشده است؟

- ۱) هم آنکه سر نامبردار شاه / نگون اندر آمد ز پشت سپاه
- ۲) مشو ایمن از گنج و تاج و سپاه / روانم تو را چشم دارد به راه
- ۳) کنون رستم آید ز نخچیرگاه / زواره فرامرز و چندی سپاه
- ۴) زواره بیامد به پیش سپاه / دهاده برآمد ز آوردگاه

۴۵- کدام بیت از داستان رستم و اسفندیار نیست؟

- ۱) دل من همی بر تو مهر آورد / همی آب شرمم به چهر آورد
- ۲) از آن سو خروشی برآورد رخس / و زین روی اسپ یل تاج‌بخش
- ۳) خورش چون بدین گونه داری به خوان / چرا رفتی اندر دم هفت‌خوان
- ۴) بر آن خستگی‌ها بمالید پر / هم اندر زمان گشت با زیب و فر

۴۶- کاربرد «را» در کدام گزینه وضعیت نحوی نادری به وجود آورده است؟

- ۱) بگوئید کاسفندیار آمده است / جهان را یکی خواستار آمده است
- ۲) همی خویشتن را بزرگ آیدت / وزین نامداران سترگ آیدت
- ۳) وگر بازگرداندم ناامید / نباشد مرا روز با او سپید
- ۴) نمائی همی جز سیاوخش را / مر آن تاجدار جهان‌بخش را

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۷- کدام گزینه به رسم یا رفتار مرسوم درباری اشاره ندارد؟

- ۱) تهمتن بفرمود کز دست راست / نشستن بیارا چنان کت هواست
- ۲) بیامد بر آن کرسی زر نشست / پر از خشم بویا ترنجی به دست
- ۳) چو از خوان نخچیر برخاستند / سبک باره مهتران خواستند
- ۴) بدو گفت بهمن که خسرونژاد / سخن گوی و بسیار خواره مباد

۴۸- توضیح همه گزینه‌ها درست است جز گزینه

- ۱) بر آن کوهه زین که از آهن است / همان رخس گویی که آهن من است: مصراع اول در توصیف رستم است.
- ۲) اگر همنبردش بود زنده پیل / برافشان تو بر تارک پیل نیل: کاربرد فعل امر در مصراع دوم قطعیت و حتمیت را می‌رساند.
- ۳) ازین برشده تیزچنگ ازدها / به مردی و دانش که یابد رها: بیت به اسفندیار اشاره دارد.
- ۴) چو هنگام نان خوردن اندر گذشت / ز مغز دلیر آب برتر گذشت: مصراع دوم به سرآمدن صبر رستم اشاره دارد.

۴۹- کدام توضیح درست است؟

- ۱) راوی: بگفت این و گویا زبان برگشاد / همه پند و اندرز او کرد یاد
- هم اندرز بهمن به رستم بگفت / برآورد رازی که بود از نهفت: وصیت پرورش بهمن
- ۲) اسفندیار: چو جاماسب آمد مرا بسته دید / وزان خستگی‌ها تنم خسته دید
- مرا پادشاهی پذیرفت و تخت / بر آن نیز چندی بکوشید سخت: تأیید کرد که من شاهم
- ۳) اسفندیار: ز شاهان کسی بر چنین داستان / ز بنده نبودند همدستان: از طرف من
- ۴) راوی: سخن‌های آن نامور پیشگاه / چو بشنید بهمن بیامد به راه: درباریان مشهور

۵۰- گزینه درست را بیابید.

- ۱) در بیت «که کند این پسندیده دندان پیل / که آکند با موج دریای نیل؟» «با موج» صفت دریای نیل است.
- ۲) در بیت «سرت را ز تاج کیان شرم باد / به رفتن پی اخترت نرم باد» تندرو بودن بخت برای گشتاسپ خواسته شده است.
- ۳) در بیت «به یالش همی اندرآویختند / همی خاک بر تارکش ریختند» منظور از یال، گردن انسان است.
- ۴) در بیت «به ایران چو دین بهی راست گشت / بزرگی و شاهی مرا خواست گشت» «مرا خواست گشت» به معنای «ویژه من شد» است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۱- در کدام گزینه ضمیر «م» در نقش مفعول وجود دارد؟

- ۱) در اندیشه‌ام تا کدامم کریم / از آن سنگدل دست گیرد به سیم
- ۲) یکی دست گیرم به چندی درم / که چندی است تا من به زندان درم
- ۳) کنون دشمنان گر برندم اسیر / نباشد کس از دوستانم نصیر
- ۴) یکم روز بر بنده‌ای دل بسوخت / که می‌گفت و فرماندهش می‌فروخت

۵۲- در کدام گزینه جمله پرسشی وجود ندارد؟

- ۱) که ای نفس من درخور آتشم / به خاکستری روی در هم کشم
- ۲) نه گر چون تویی بر تو کبر آورد / بزرگش نبینی به چشم خرد
- ۳) نه خواهنده‌ای بر در دیگران / به شکرانه خواهنده از در مران
- ۴) یکی گفتش آخر نه مردی تو نیز / تحمل دریغ است از این بی‌تمیز

۵۳- کدام نقش را می‌توان به هر دو قسمت مشخص شده در بیت نسبت داد؟

- ۱) اگر تیغ دورانش انداخته است / نه شمشیر دوران هنوز آخته است؟ (نهاد)
- ۲) چو بینی دعاگوی دولت هزار / خداوند را شکر نعمت گزار (مفعول)
- ۳) نشاید به دارو دوا کردشان / که کس مطلع نیست بر دردشان (مضاف‌الیه)
- ۴) به تیغ از غرض برنگیرند چنگ / که پرهیز و عشق آگینه است و سنگ (مسند)

۵۴- کدام بیت می‌تواند متعلق به باب نام‌برده باشد؟

- ۱) درون فروماندگان شاد کن / ز روز فرومایگی یاد کن (عشق)
- ۲) چو در چشم شاهد نیاید زرت / زر و خاک یکسان نماید برت (رضا)
- ۳) حریص و جهان‌سوز و سرکش مباش / ز خاک آفریدندت آتش مباش (تواضع)
- ۴) چو دولت نبخشد سپهر بلند / نیاید به مردانگی در کمند (احسان)

۵۵- در کدام گزینه واژه مشخص شده به درستی معنا شده است؟

- ۱) نگویم که بر آب قادر نیند / که بر شاطی نیل مستسقیند: امواج
- ۲) چو غازی که بر خود نبیند پای / که محکم رود پای چوبین ز جای: جنگجو
- ۳) جوانی خردمند و پاکیزه بوم / ز دریا برآمد به در بند روم: بندر
- ۴) چو دست و زبان را نماند مجال / به همت نمایند مردی رجال: تلاش بسیار

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۶- توضیح کدام بیت درست است؟

- ۱) نه درخورد سرمایه کردی کرم / تنک‌مایه بودی از این لاجرم (ثروتمند بود و خسیس)
- ۲) به لطف و لبق گرم‌رو مرد بود / ولی دیگدانش عجب سرد بود (خوشرو بود اما فقیر)
- ۳) چو چشم‌ارو آنکه خورند از تو سیر / که از بام پنجه گز افتی به زیر (بعد مرگ از او بهره می‌برند)
- ۴) ز میدانش خالی نبودی چو میل / همه وقت پهلوئی اسبش چو پیل (همیشه در حال بازی بود)

۵۷- کدام بیت سعدی با آنچه او در زیر درباره خود گفته مطابقت بیشتری دارد؟

«گرت عقل و رای است و تدبیر و هوش / به عزت کنی پند سعدی به گوش که اغلب در این شیوه دارد مقال / نه در چشم و زلف و بناگوش و خال»

- ۱) گرفتم که سیم و زرت چیز نیست / چو سعدی زبان خوشت نیز نیست؟
- ۲) سعید آورد قوی سعدی به جای / که ترتیب ملک است و تدبیر رای
- ۳) سخن ماند از عاقلان یادگار / ز سعدی همین یک سخن یاد دار
- ۴) نگفتند حرفی زبان‌آوران / که سعدی نگوید مثالی بر آن

۵۸- کدام بیت اشکال وزنی دارد؟

- ۱) استاد شهید زنده بایستی / وان تیره‌چشم شاعر روشن‌بین
- ۲) تو دانی که مردم که نیکی کند / کند تا مکافات آن برچند
- ۳) ترا به سرو این بالا قیاس نتوان کرد / که سرو را قد و بالا بدان تو ماند
- ۴) گویی همه بجوشد بر تنت جوشنت / گویی همه ز غیبه جوشن برون شوی

۵۹- در کدام گزینه بخش مشخص شده مفعولی نیست؟

- ۱) جواب دادم و گفتم: تو را مگر بنکشت / قضا به دست فراق اندرون چراغ وصال
- ۲) سرای پرده صحبت کشید سیب و ترنج / به طبل رحلت بر زد گل بنفشه دوال
- ۳) بخواه آن که بکرده است تا به شیشه بود / به گونه قرمز باطل به بوی مشک حلال
- ۴) به چابکی بر باید چنان که نازارد / ز پوست روی مبارز به نوک پیکان خال

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۰- در کدام بیت کاربرد «ی» در فعل با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) اگر تو را ملک چینیان بدیدی روی / نماز بردی و دینار برپراگندی

(۲) اگر غم را چو آتش دود بودی / جهان تاریک بودی جاودانه

(۳) اگر تو را ملک هندوان بدیدی روی / سجود کردی و بتخانه‌هاش برکندی

(۴) اگر نه همه کار تو بازگونه است / چرا آن که ناکس تر او را نوازی

۶۱- با توجه به ممدوح قصیده «مادر می»، در کدام بیت در نظر گرفتن موطن ممدوح در ساخت تعبیرات مدحی مؤثر نبوده است؟

(۱) سام سواری که تا ستاره بتابد / اسب نبیند چنو سوار به میدان

(۲) خسرو بر تخت پیشگاه نشسته / شاه ملوک جهان امیر خراسان

(۳) ورش بدیدی سفندیار گه رزم / پیش سنانش جهان دویدی و لرزان

(۴) رستم را نام اگرچه سخت بزرگ است / زنده بدوی است نام رستم داستان

۶۲- توضیح کدام بیت درست است؟

(الف) به خانه در بنشستم به جای می خوردم / به جام ناله می داغ دوست ملامال (شاعر در حال شراب‌خواری است)

(ب) از قنینه برفت چون مه نو / در پیاله مه چهارده شد (شراب وقتی در قنینه جای دارد، مانند هلال است)

(پ) همه چیز پیری پذیرد بدان / مگر دوستی کان بماند جوان (از میان همه چیزها دوستان جوان پاینده‌اند)

(ت) هر آن چیز کاندرا جهان ناوری / چرا گوش داری که بیرون بری (چرا انتظار داری که ناورده را بیرون ببری؟)

(۱) الف (۲) ب و ت (۳) پ و ت (۴) ت

۶۳- در کدام بیت‌ها بخش مشخص شده یک کلمه مرکب است؟

(الف) ای آفتاب چهره بت زاد سرو قد / کز زلف مشک باری وز نوک غمزه تیر

(ب) مرا ز دیده گرفت آفتاب خواب زوال / کجا برآمد خیل ستارگان خیال

(پ) چرا به صبر نکوشم که صبر دوست بود / کسی که بسته بود عقل او کمر به کمال

(ت) گویی کمند رستم گشت آن کمند زلف / کز بوستان گرفته گل سرخ را اسیر

(۱) الف و ب (۲) ب و ت (۳) پ و ت (۴) الف و پ

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۴- کدام صورت از هر یک از بیت‌های متوالی زیر به لحاظ معنایی درست است؟

۱ الف) به دشت اندرون تشنه را آب شور / نماید چو آب از درخشنده هور

ب) به دشت اندرون تشنه را خاک شور / نماید چو آب از درخشنده هور

۲ الف) اگر برشتابد بدو آب جوی / نیابد در او آبجوی آب جوی

ب) اگر برشتابد بدو آبجوی / نیابد در او آبجوی آب جوی

۳ الف) نه مشک است هرچ او سیاهی نبود / سیاهی نماید همان نیز دود

ب) نه مشک است هرچ او سیاهی نمود / سیاهی نماید همان نیز دود

۴ الف) به هرچ آید اندر دل ما گمان / بر آن گونه گردش کند آسمان

ب) نه هرچ آید اندر دل ما گمان / بر آن گونه گردش کند آسمان

۱) ۱ ب، ۲ ب، ۳ ب، ۴ ب

۲) ۱ الف، ۲ الف، ۳ الف، ۴ الف

۶۵- در درون کدام بیت مخاطب تغییر می‌کند؟

۱) دیر زیاد آن بزرگوار خداوند / جان گرمی به جانش اندر پیوند

۲) هموار کرد خواهی گیتی را / گیتی است کی پذیرد همواری

۳) ما را جگر به تیر فراق تو خسته گشت / ای صبر بر فراق بتان سخت جوشنی

۴) قامت چون سرو روانش نگر / آن لب شیرین و زبانش نگر

۶۶- کدام گزینه درباره شعر «اجاق سرد» نادرست است؟

۱) در این شعر گونه‌ای از تکرار مطلع در مقطع وجود دارد.

۲) قافیه‌ها در فواصل نامنظم آمده‌اند.

۳) شعر می‌تواند تداعی‌گر پایان جوانی شاعر باشد.

۴) شعر در مرز تحوی شعر نیمایی به شعر سپید است.

۶۷- کدام گزینه کاستی وزنی ندارد؟

۱) در میان بس آشفته مانده / قصه دانه‌اش هست و دامی

۲) شد ز ره کاروان طربناک / جرسش را به جا مانده شیون

۳) می‌توان چون غلامان به طاعت / شنوا بود و فرمانبر اما

۴) خیز اینک در این ره که ما را / خبر از رفتگان نیست در دست

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۸- سطر بندی درست شعر «ققنوس» چگونه است؟

- (۱) از آن زمان / که زردی خورشید روی موج / کمرنگ مانده است / و به ساحل گرفته اوج / بانگ شغال و مرد دهاتی / کردست روشن / آتش پنهان خانه را / قرمز به چشم / شعله خردی خط می کشد / به زیر دو چشم درشت شب.
- (۲) از آن زمان که زردی خورشید روی موج / کمرنگ مانده است و به ساحل گرفته اوج / بانگ شغال و مرد دهاتی / کردست روشن آتش پنهان خانه را / قرمز به چشم شعله خردی / خط می کشد به زیر دو چشم درشت شب.
- (۳) از آن زمان که زردی خورشید روی موج / کمرنگ مانده است و به ساحل گرفته اوج / بانگ شغال و مرد دهاتی / کردست روشن آتش پنهان خانه را / قرمز به چشم / شعله خردی / خط می کشد به زیر دو چشم درشت شب.
- (۴) از آن زمان که زردی خورشید روی موج / کمرنگ مانده است و به ساحل گرفته اوج / بانگ شغال و مرد دهاتی کردست روشن آتش پنهان خانه را / قرمز به چشم شعله خردی / خط می کشد به زیر دو چشم درشت شب.

۶۹- در کدام گزینه برداشت درستی از شعر صورت نگرفته است؟

- (۱) ما قلب هامان را به باغ مهربانی های معصومانه / می بردیم / و به درختان قرض می دادیم: اشاره ای به کندن یادگاری دارد.
- (۲) آن روزهایی کز شکاف پلک های من / آوازه ایم، چون حبابی از هوا لبریز، می جوشید / چشمم به روی هر چه می لغزید / آن را چو شیر تازه می نوشید: زیرساخت تصویرسازی، شباهت ظاهری چشم و دهان است.
- (۳) بازار در زیر قدمها پهن می شد، کش می آمد، با تمام لحظه های راه می آمیخت / و چرخ می زد در ته چشم عرو سکها: بازار همچون موجودی زنده با راوی همراه شده است.
- (۴) پدر می گوید: «از من گذشته ست / از من گذشته ست / من بار خود را بردم / و کار خود را کردم» / و در اتاقش از صبح تا غروب یا شاهنامه می خواند / یا ناسخ التواریخ: نام بردن از شاهنامه و ناسخ التواریخ اشاره به بی توجهی شخصیت پدر نسبت به آینده دارد.

۷۰- کدام گزینه در باب اشعار فروغ فرخزاد نادرست است؟

- (۱) بسامد فعل در شعر «جمعه» چشمگیر است.
- (۲) فروغ در برخی از اشعار خود یک وزن را به هم می ریزد و آن را با وزنی دیگر درمی آمیزد.
- (۳) تقابل دنیای کودکی و بزرگسالی از درون مایه های شعر فروغ است.
- (۴) در شعر «دلم برای باغچه می سوزد» هیچ یک از شخصیت ها از جمله راوی وضعیت باغچه را تغییر نمی دهند.

۷۱- بخش مشخص شده در کدام گزینه مصداق حذف همزه است؟

- ۱) و عشق / که در سلامی شرم آگین خویشتن را بازگو می کرد / در ظهرهای گرم دودآلود
- ۲) گرمای کرسی خواب آور بود / من تند و بی پروا / دور از نگاه مادرم خطهای باطل را / از مشق های کهنه خود پاک می کردم
- ۳) و گم شدند آن کوچه های گیج از عطر افاقی ها / در ازدحام پر هیاهوی خیابان های بی برگشت
- ۴) فردا / حجم سفید لیز / با خش و خش چادر مادربزرگ آغاز می شد

۷۲- کاربرد «آتش جوع» به جای «آتش گرسنگی» در شعر «سگ ها و گرگ ها» چه علتی دارد؟

- ۱) گرایش شاعر به استفاده بیشتر از واژه های عربی
- ۲) توجه شاعر به ساختن تناسب با دیگر واژه های بند
- ۳) پایبندی شاعر به ترجمه دقیق و لفظ به لفظ از متن اصلی
- ۴) ننگجیدن واژه گرسنگی در وزن شعر

۷۳- کدام گزینه درست است؟

- ۱) قالب شعر «سترون» (سیاهی از درون کاهدود پشت دریاها ...) نیمایی است.
- ۲) در هر دو شعر «زمستان» و «روی جاده نمناک» قافیه اصلی ای وجود دارد که در سراسر شعر رعایت می شود.
- ۳) در شعر «نادر یا اسکندر» شاعر به ناچار راضی می شود که توبه نامه بنویسد.
- ۴) شعر «پیوندها و باغ» (لحظه ای خاموش ماند آنگاه ...) بیانگر گله مندی شاعر از فقر است.

۷۴- کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) در شعر «میراث» (پوستینی کهنه دارم من ...) نوعی جبهه گیری علیه اشرافیت به چشم می خورد.
- ۲) در شعر «روی جاده نمناک» (اگرچه حالیا دیربست کان بی کاروان کولی ...) کاربرد صنعت تلمیح بسیار چشمگیر است.
- ۳) در شعر «گفتگو» (باری حکایتی است ...) مانند «قصه شهر سنگستان» (دو تا کفتر ...) باستان گرایی برجسته است.
- ۴) پایان بندی شعر «قصه شهر سنگستان» بسیار خاص و منحصر به فرد است.

۷۵- با توجه به شخصیت های شعری اخوان، کدام گزینه نمی تواند گفته شخصیت مطرح شده باشد؟

- ۱) ولیکن عزت آزادی را / نهبانیم آزادیم آزاد ← سگ ها (از شعر «سگ ها و گرگ ها»)
- ۲) بنوش ای برف گلگون شو برافروز / که این خون خون ما بی خانمان هاست ← گرگ ها (از شعر «سگ ها و گرگ ها»)
- ۳) فضا را تیره می دارد ولی هرگز نمی بارد ← پیر دروگر (از شعر «سترون»)
- ۴) مادیان سرخیال ما سه کرت تا سحر زایید / در کدامین عهد بوده است این چنین یا آن چنان؟ بنویس ← امیر عادل (از شعر «میراث»)

محاسبات و نکته های مهم

۷۶- کدام گزینه قابلیت برداشت مفهوم بیگانه‌ستیزی را ندارد؟

- (۱) سیاهی از درون کاهدود پشت دریاها / برآمد با نگاهی حيله‌گر، با اشکی آویزان
- (۲) بلی! دزدان دریایی و قوم جادوان و خیل غوغایی به شهرش حمله آوردند
- (۳) این شب است آری شبی بس هولناک / لیک پشت تپه هم روزی نبود
- (۴) من نهادم سر به نرده آهن باغش که مرا از او جدا می‌کرد / و نگاهم مثل پروانه / در فضای باغ او می‌گشت

۷۷- درونمایه اصلی چوب به دست‌های ورزیل در کدام یک از تقابل‌های زیر نمود می‌یابد؟

- (۱) تقابل زندگی صنعتی با زندگی روستایی
- (۲) تقابل حکومت نظامی با حکومت مبتنی بر فرهنگ بومی
- (۳) تقابل استعمارگران با تولیدکنندگان
- (۴) تقابل اندیشه‌های جوان و پویا با افکار کهنه و ناکارآمد

۷۸- کدام گزینه درباره چوب به دست‌های ورزیل درست نیست؟

- (۱) با توجه به متن نمایشنامه، دو عامل وضعیت اقتصادی و ویژگی‌های روانشناختی جامعه، در نقد اجتماعی ساعدی از اهمیت بسیاری برخوردارند.
- (۲) استحاله شکارچیان به موجوداتی گرازمانند تعبیری است از شکل‌گیری بحرانی مضاعف از دل یک چاره‌جویی نادرست.
- (۳) انتخاب یک جغرافیای روستایی برای نگارش چوب به دست‌های ورزیل نشانگر تأکید ساعدی بر فضیلت‌های زندگی روستائیان است.
- (۴) نابودی ورزیلی‌ها در سرانجام نمایشنامه تحذیر از عواقب سلطه‌پذیری است نه دعوت به انفعال و عافیت‌طلبی.

۷۹- با در نظر گرفتن تیپ‌سازی ساعدی در چوب به دست‌های ورزیل کدام گفته را نمی‌توان به گوینده این عبارت نسبت داد؟

«ببین چه معصیتی کردیم که حالت بایس این جوری کفاره‌شو پس بدیم ... خدا غضبمون کرده.»

- (۱) انشاءالله نوبت هیشکی نیس ... به دلت بد نیار ... توکل به خدا داشته باش.
- (۲) با این دهل‌ها می‌خوایین گراز بتازونین؟ والله بالله معصیت داره. این کارو نکنین.
- (۳) ما نه ... خدا ... ماها وسیله‌ایم.
- (۴) اما خدا که نمید گرازا رو بتارونه بابا ... اون به من و تو دست داده که خودمون این کارو بکنیم.

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۰- با توجه به شناختی که از شخصیت‌های چوب به دست‌های ورزید، کدام برداشت از این گفته‌ها درست نیست؟

(۱) مشد جعفر: واسه من بد نشد ... نصف زمینم مفت و مجانی شخم زدن. (خودخواه و منفعت‌طلب)

(۲) اسدالله: امشبم سر و کله‌شون پیدا میشه ... بایس یه جوری تار و مارشون کرد. (اهل فکر و عمل)

(۳) مشد ستار: من چه می‌دونم؟ هر چی شماها بگین. (منفعل و بیاراده)

(۴) کدخدا: این جور چیزها رو یه نفر تو تنهایی نمی‌تونه بفهمه. (اهل صلاح و مشورت)

۸۱- کدام گزینه درباره «فارسی شکر است» درست نیست؟

(۱) شخصیت‌ها پس از آزادی از زندان تغییر می‌کنند. (۲) راوی اول شخص است و خود شخصیتی در داستان.

(۳) شخصیت‌ها و مکان‌ها کمابیش مفصل توصیف شده‌اند. (۴) زبان هر یک از شخصیت‌ها نمایانگر تیپ اجتماعی آنهاست.

۸۲- کدام گزینه کمتر تحت تأثیر نحو بیگانه است؟

(۱) سرگردان مانده بودیم که به چه بامبولی یخه‌مان را از چنگ این ایلغاربان خلاص کنیم و به چه حقه و لمی از گیرشان بجهیم.

(۲) ای دوست و هموطن عزیز! چرا ما را اینجا گذاشته‌اند؟ من هم ساعت‌های طولانی هر چه کله خود را حفر می‌کنم، آسولومان چیزی نمی‌یابم.

(۳) آیا خیلی کومیک نیست که من جوان دیپلمه از بهترین فامیل را برای یک ... یک کرمینل بگیرند و با من رفتار بکنند مثل با آخرین آمده؟

(۴) یک مملکت که خود را افتخار می‌کند که خودش را کنستیتوسیونل اسم بدهد باید تریبون‌های قانونی داشته باشد که هیچ‌کس رعیت به ظلم نشود.

۸۳- کدام گزینه درباره داستان «سگ ولگرد» صادق هدایت درست نیست؟

(۱) پات تنها روایتگر جهان داستانی نیست.

(۲) داستان در یک روز می‌گذرد اما با یادهایی از گذشته همراه است.

(۳) فضایی که در ابتدای داستان توصیف می‌شود، در تضاد با وضعیت پایانی داستان است.

(۴) با توجه به توصیف‌های داستان، پات روحی انسانی دارد.

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۴- کدام یک از عبارات‌های زیر از «دش آکل» به درستی معنا شده است؟

- ۱) داش آکل ... خنده گستاخی کرد ... و گفت: بی‌غیرت‌ها رجز می‌خوانند، آن وقت معلوم می‌شود رستم صولت و افندی‌پیزی کیست: دوست از دشمن پدید می‌آید.
- ۲) داش آکل سه گره‌اش را در هم کشید، با تفتن به چپش پک می‌زد و مثل این بود که ناگهان روی هوای خنده و شادی قهوه‌خانه از ابرهای تاریک پوشیده شد: کیسه توتونش را بست.
- ۳) پدر او یکی از ملاکین بزرگ فارس بود. زمانی که مرد همه دارایی او به پسر یکی یکدانه‌اش رسید. ولی داش آکل پشت گوش فراخ و گشادباز بود، به پول و مال دنیا ارزشی نمی‌گذاشت: بی‌توجه و اسرافکار.
- ۴) اغلب دیده می‌شد که داش آکل از مردم دستگیری می‌کرد، بخشش می‌نمود و اگر دنگش می‌گرفت، بار مردم را به خانه‌شان می‌رسانید: قرعه به نامش می‌افتاد.

۸۵- کدام گزینه درباره «دش آکل» صادق هدایت درست نیست؟

- ۱) می‌توان گویی از «قهرمان - ضدقهرمان» در داستان یافت.
- ۲) داش آکل در مقایسه با اشخاص داستان «فارسی شکر است» پیچیدگی روانشناختی بیشتری دارد.
- ۳) توصیف دقیق لباس‌ها یکی از روش‌های هدایت برای شخصیت‌پردازی اشخاص داستان است.
- ۴) هدایت با نقد تاریخ عیاری و جوانمردی، ارزش‌های دنیای مدرن را جایگزینی برای سنت‌های ناکارآمد معرفی می‌کند.

۸۶- در کدام گزینه به ویژگی متفاوتی از «اشک» اشاره شده است؟

- ۱) ترسم که اشک در غم ما پرده‌در شود / وین راز سر به مهر به عالم سمر شود
- ۲) باغبان همچو نسیم ز در خویش مران / کآب گلزار تو از اشک چو گلنار من است
- ۳) چه گویمت که ز سوز درون چه می‌بینم / ز اشک پرس حکایت که من نیم غماز
- ۴) گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم رو / کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۷- کدام یک از بیت‌ها سروده سراینده بیت زیر است؟

«سل المصانع ربکا تمیم فی الفلوات / تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی»

(۱) چنان به موی تو آشفته‌ام به بوی تو مست / که نیستم خبر از هر چه در دو عالم هست

(۲) بر سر آنم که گر ز دست برآید / دست به کاری زخم که غصه سرآید

(۳) من ترک عشق شاهد و ساغر نمی‌کنم / صد بار توبه کردم و دیگر نمی‌کنم

(۴) آن یار کزو خانه ما جای پری بود / سر تا قدمش چون پری از عیب بری بود

۸۸- در همه گزینه‌ها انتقال پیام با نوعی غافلگیری صورت می‌گیرد جز گزینه ...

(۱) نه آنچنان به تو مشغولم ای بهشتی‌روی / که یاد خویشتم در ضمیر می‌آید

(۲) عزم دارم کز دلت بیرون کنم / و اندرون جان بسازم مسکنت

(۳) رایگان است یک نفس با دوست / گر به دنیا و آخرت بخری

(۴) گر بزندم به تیغ در نظرش بیدریغ / دیدن او یک نظر صد چو منش خونبهاست

۸۹- کدام رباعی می‌تواند دستاویزی برای اتهام الحاد به خیام باشد؟

(۱) بر چرخ فلک هیچ کسی چیر نشد / وز خوردن آدمی زمین سیر نشد

مغرور بدانی که نخورد دست ترا / تعجیل مکن هم بخورد دیر نشد

(۲) دشمن به غلط گفت که من فلسفی‌ام / ایزد داند که آنچه او گفت نی‌ام

لیکن چو درین غم‌آشیان آمده‌ام / آخر کم از آنکه من بدانم که کی‌ام

(۳) می‌خور که به خاک در بسی خواهی خفت / بی‌مونس و بی‌سماع و بی‌باده و جفت

زنهار که این راز همی دار نهفت / آن لاله که پژمرید دیگر نشکفت

(۴) زان پیش که از زمانه تابی بخوریم / باری به هم ای دوست شرابی بخوریم

کین چرخ فلک به وقت رفتن ما را / چندان ندهد امان که آبی بخوریم

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۰- کدام صورت درست است؟

- (۱) بت که دلبر کندش بتگر نیست / دلبری دستبرد آزر نیست
- (۲) بت که بتگر کندش دلبر نیست / دلبری دستبرد آزر نیست
- (۳) بت که دلبر کندش بتگر نیست / بتگری دستبرد آزر نیست
- (۴) بت که بتگر کندش دلبر نیست / بتگری دستبرد آزر نیست

۹۱- در همه بیت‌ها «باد صبا» شماتت شده است جز گزینه ...

- (۱) نشان یار سفر کرده از که پرسم باز / که هر چه گفت برید صبا پریشان گفت
- (۲) دست در حلقه آن زلف دوتا نتوان کرد / تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
- (۳) ز دلبرم که رساند نوازش قلمی / کجاست پیک صبا گر همی کند کرمی
- (۴) تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز / وگر نه عاشق و معشوق رازدارانند

۹۲- در کدام گزینه شخصیت‌های قرآنی و ایرانی پیش از اسلام یکی دانسته شده‌اند؟

- (۱) گفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو / گفت افسوس که آن دولت بیدار بخت
- (۲) آن کس که به دست جام دارد / سلطانی جم مدام دارد
- (۳) سرود مجلس جمشید گفته‌اند این بود / که جام باده بیاور که جم نخواهد ماند
- (۴) بر تخت جم که تاجش معراج آسمان است / همت نگر که موری با آن حقارت آمد

۹۳- نام ممدوح شعر زیر چیست؟

«خواندم حکایتی ز کتابی که جمع کرد / اندر حکایت خلفا زید باهلی / گفتا که داد مأمون یک شب دو بدره زر / بر نغمت سحاق
براهیم موصلی / کس کرد و باز خواست دگر روز بدره‌ها / گفتا سراف باشد و نوعی ز جاهلی / مر منصرف لقبش نهادند زیرکان /
واندر زبان گرفتش هر کس به مدخلی / لاینصرف تویی ز بزرگان روزگار / وینک ز نام خویش مر این را دلایلی»

(۴) محمود

(۳) حمید

(۲) احمد

(۱) محمد

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۴- آیا شعر زیر می تواند بخشی از یک شعر نیمایی باشد؟

«آه ای یقین گم شده ای ماهی گریز / در برکه های آینه لغزیده توبه تو / من آبگیر صافی ام اینک به سحر عشق / از برکه های آینه راهی به من بجو»

(۱) نه، زیرا از قافیه بندی آن پیداست که قالب شعر قطعه است.

(۲) نه، زیرا تعبیرهای عراقی مانند «سحر عشق» نشان می دهد که شعر دو بیت از یک غزل است.

(۳) آری، زیرا نابرابری اندازه مصراع ها در شعر نیمایی اجباری نیست.

(۴) آری، زیرا شعر چهارپاره است و چهارپاره از انواع شعر نیمایی است.

۹۵- کدام گزینه در باب احمد شاملو درست نیست؟

(۱) گرایش او به پرداختن به مفاهیم اجتماعی باعث کمرنگ شدن عنصر تغزل در شعرش شده است.

(۲) او از امکانات نثر کهن برای ساخت ترکیب های تازه بهره برده است.

(۳) عنصر شب چه به طور واقعی چه به طور نمادین در شعرش پربسامد است.

(۴) گذشته از سپیدسرای، سرودن شعر نیمایی بخش مهمی از کارنامه شعری اوست.

۹۶- کدام توضیح از عبارت نقل شده بر نمی آید؟

(۱) چخوف: «اگر در داستان گفته اید تفنگی به دیوار آویخته شده، تا پایان داستان باید از آن تیری شلیک شود»: هیچ عنصر داستانی نمی تواند بدون ضرورت در داستان به کار رود.

(۲) تورگنیف: «ما همه از شنل گوگول درآمده ایم»: گوگول تأثیر زیادی بر ادبیات روس داشته است.

(۳) بارتلمی: «هیچ یک از مکاشفاتی که در گذشته از آن ها یاد شده مانند /ردویر/نامه ایرانی با کمدی الهی دانتیه شباهت ندارد»: سفر به دنیای پس از مرگ یک دغدغه مشترک انسانی است.

(۴) گوته: «در بند آن مباش / که نیکی ات کجا فرود می آید! / تو نان خود را در رود انداز / باشد که به نیازمندی برسد»: گوته شعر حافظ را خوانده و تحت تأثیر او بوده است.

۹۷- کدام گزینه درباره شازده /حتجاب هوشنگ گلشیری نادرست است؟

(۱) شازده در پایان داستان مرد. (۲) داستان به شیوه جریان سیال ذهن روایت شده است.

(۳) داستان حاوی انتقاد از فئودالیسم قاجاری است. (۴) فضای شهری تهران قدیم در داستان توصیف شده است.

۹۸- کدام اثر رمانی پسامدرن است؟

(۱) همسایه ها (۲) بوف کور (۳) آزاده خانم و نویسنده اش (۴) کلیدر

محاسبات و نکته های مهم

۹۹- کدام اثر از نویسندگان زن ایرانی نیست؟

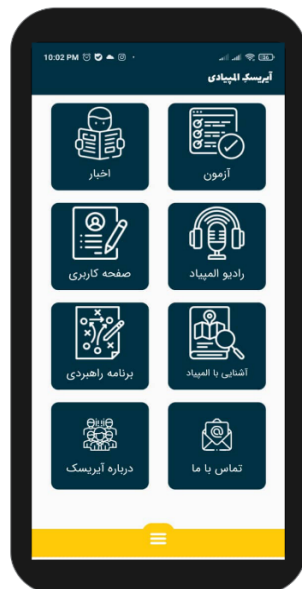
- (۱) خانه ادریسی‌ها (۲) اهل غرق (۳) سنگ صبور (۴) سووشون

۱۰۰- کدام گزینه از زبان‌های ایرانی باستان است؟

- (۱) پهلوی (۲) اوستایی (۳) خوارزمی (۴) بلخی

محاسبات و نکته‌های مهم

○ آشنایی و برنامه‌ریزی المپیادهای علمی

○ اطلاع‌رسانی تمام اخبار المپیادی کشور

○ مشاوره و کلاس‌های آنلاین

○ آزمون‌های آنلاین المپیاد

○ معرفی منابع و فروشگاه کتاب آنلاین

برای دریافت، تصویر بالا را اسکن یا
"المپیاد ایریسک" را جستجو کنید.

@irysccom

@irysc

iran.olympiad